

MRSA - multiresistente staphylococcus aureus.

Multiresistent betyder, at bakterierne er modstandsdygtige over for de almindelige typer antibiotika.

Behandling kræver specielle typer antibiotika.

HVOR FINDES MRSA:

Stafylokokker findes på alle dyrs og menneskers hudoverflader. Din - min og grisenes. Stafylokokker findes i mange varianter. MRSA er en af varianterne.

Bakterier findes i og på alle levende organismer. Et normalt voksent menneske indeholder/huser ca. 2 kg bakterier, og de deler sig alle hver 1/2 time. Det bliver til et astronomisk antal på kort tid. Jo flere bakterier, jo større er risikoen for dannelse af mutationer, der kan modstå behandling med almindelige antibiotika.

Bakterierne kæmper hele tiden en indbyrdes kamp for at overleve. Normalt er det sådan, at de penicillin-følsomme bakterier er stærkest. De udkonkurrerer de resistente. Anvendes der imidlertid store mængder antibiotika - f.eks. i svinestalde - slår man de antibiotikafølsomme bakterier ihjel. Balancen forskydes til fordel for de resistente, som så optræder i stort antal.

Problemet MRSA er globalt og f.eks. meget større i sydeuropa end nordeuropa. Globalt er vejen frem et nedsat forbrug af antibiotika.

MRSA findes primært i landområder. Kun sjældent i større byer. Svinestalde og personale herfra er mest udsatte.

MRSA findes også i vores madvarer.

Hver 5. pakke dansk svinekød er forurenet med MRSA.

I kyllingekød har man påvist, at MRSA findes i hver 3. pakke importeret kyllingekød.

I 2011 fandtes MRSA i 4% af importeret oksekød. Tilsvarende % for dansk oksekød var 0,8%.

HVORDAN INFICERES MAN MED MRSA:

Smitten spredes først og fremmest ved berøring af inficerede dyr, berøring af omgivelser, kontakt med spyt og affald fra dyrene i form af urin og afføring.

I meget sjældne tilfælde kan det smitte igennem inficeret kød - mest fra importeret kød.

Det antages, at mindst 4 danskere er smittet med MRSA igennem fødevarer

Smitten kræver nærkontakt - smitten spredes ikke igennem luften som det f.eks. sker med influenzavirus og andre vira.

HVILKE DYR INFICERES:

Alle dyr inkl. mennesker kan inficeres, men svinene er mest udsat grundet et stort forbrug af antibiotika i staldene.

MRSA er også beskrevet hos hund og kat - specielt som hudbetændelser der ikke påvirkes af de almindelige antibiotika - men jeg har aldrig set dem i min praksis.

Bor man i et område med grise, kan hunde/katte teoretisk sprede bakterien på poter, hud og i mundhulen.

KAN MENNESKER INFICERES:

Ja. Det antages at mellem 6.000 og 12.000 er inficerede. Der er konstateret smitte fra menneske til menneske f.eks. igennem sår, men det sker yderst sjældent.

I 2013 blev 643 danskere konstateret inficeret med MRSA. Ud af disse havde 82 aldrig været i en svinestald. I 2014 er tallet indtil videre 813. Sandsynligvis er tallene meget højere, idet de fleste mennesker aldrig oplever at de er blevet smittet og derfor ikke bliver undersøgt.

I nogle tilfælde kan man blive kronisk rask smittebærer af MRSA. I bedste fald bekæmper vores eget immunsystem infektionen.

ER MRSA FARLIG FOR MENNESKER:

Både ja og nej. Mennesker med et sundt immunsystem er normalt ikke i farezonen, hvis de opretholder en god håndhygiejne.

I risikogruppen er immunsvækkede individer som f.eks. mennesker, der er opererede, mennesker med øvrige sår, gamle mennesker, små børn og mennesker med AIDS.

I Danmark døde 4 mennesker af MRSA i 2014. Ingen af disse 4 havde haft kontakt til grise eller personale fra grisestalde.

Risikoen for at du dør af en MRSA infektion, er minimal, og der er ingen tegn på at en overstået infektion vil påvirke dit liv på længere sigt.

HVAD ER SYMPTOMERNE PÅ INFEKTION?

Det er meget vigtigt at forstå forskellen på være inficeret med MRSA og at være klinisk syg af MRSA.

De fleste inficerede mennesker og dyr er raske smittebærere - det er det store problem.

I værste fald kan infektion medføre døden hos immunsvækkede individer. Ellers kan der ses blodforgiftning med feber, opkast, mave-/tarmproblemer - det afhænger af hvor bakterierne sætter sig fast.

HVORDAN STILLES DIAGNOSEN:

Normalt podes der fra næseslimhinden og svælg. Podes betyder at vatpinden gnides mod slimhinden for derefter at stryges på specielle vækstpræparater der stimulerer væksten af MRSA.

HVORDAN BEHANDLER MAN:

Det sker med helt specielle typer antibiotika, som man egentlig gerne ville reservere til andre alvorlige infektioner.

HVORDAN FOREBYGGER MAN MRSA:

Med almindelig god håndhygiejne - vask og evt. desinfektion. I køkkenet skal man - som altid - opretholde streng hygiejne. Brug f.eks. ikke samme skærebræt til kød og grøntsager uden grundig rengøring.

Tilberedning (opvarmning) af kødet destruerer bakterier.

På globalt plan vil MRSA og andre resistente bakterier kunne overføre antibiotikaresistens til de bakterier, der i dag er følsomme for behandling med almindelige antibiotika.

I værste fald bliver det umuligt at behandle bakterielle infektioner med kendte antibiotika. Det vil blive en global katastrofe.

FREMTIDEN:

MRSA vil altid være her - og sandsynligvis vil antallet af bakterier stadig øges.

MYTEN OM HOSPITALER:

At MRSA ofte omtales i relation til hospitaler er ikke fordi, de er specielt snavsede. Årsagen er, at problemet helt naturligt bliver større der grundet de mange immunsvækkede individer.

ØKOLOGISKE GRISE m.fl.:

Er absolut ingen garanti for at grise/kød fra dyr ikke er smittede.

Overordnet kan man sige, at MRSA ikke adskiller sig væsentligt fra andre bakterier, bortset fra at de ikke reagerer på almindelige antibiotika. Det er det eneste - men meget vigtige - nye.

Smitteveje er den samme som ved alle andre bakterier dvs. ved direkte berøring med inficerede materialer og individer. Der ses ikke luftbåren smitte.

Infektionsrisikoen øges ved immunsvækkelse og hvis man har sår.

Er du sund og stærk, kan du som ved alle andre infektioner f.eks. en halsbetændelse - blive fuldstændig rask uden behandling. Dit immunsystem vil nedkæmpe infektionen.

Hygiejne, hygiejne, hygiejne og et nedsat forbrug af antibiotika er vejen frem til en reduktion i antallet af alle antibiotikaresistente bakterier.

Specielt vil det kræve begrænsninger for anvendelse af antibiotika i landbruget, men både kæledyr og mennesker må også bidrage med begrænsninger.

Sandsynligvis vil du fremover opleve at både din læge og din dyrlæge i mange tilfælde vil vælge andre behandlingsmuligheder end antibiotikabehandling - f.eks. ændringer i livsstil, desinfektion, lokalbehandlinger og "tålmodighed".

Et faktum er det, at antibiotikabehandling ofte har været anvendt som en hurtig genvej til helbredelse af infektioner som både dyr og mennesker selv kan overvinde med tiden som partner.

K. Steensborg – dyrlæge
Abild Dyreklinik – Okt. 2014